

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 8. Peccatoris hostes sunt creaturæ. Ex Veteri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

issima. Richardus à S. Victore tr. de extern. mali &c. c. 2.

Perditæ vitæ homines se laboribus torquent, cruciantur, expensis eviscerant. Nonne figuram araneæ gerunt? quæ de suis visceribus telam texit; ut capiat muscam vilissimam. Quid est inanis gloria? quam venantur; nisi musca vilissima, murmurosa, fordida, pungitiva? Petrus Blesens. ep. ad Sacellanos aulicos &c.

§. VIII.

Peccatoris hostes sunt creaturæ.

Ex Veteri.

Quemadmodum canis, qui in domo est, ei servit, qui eum alit; & eum timet, ac reveretur: sed, si eum repente viderit vultu fuligine atrato, vel personatum; aggreditur tanquam alienum, & cogitat eum dilacerare. Ità etiam Adam, quamdiu purum servavit vultum, factum ad imaginem Dei; bestia ei, tanquam servæ parebant. Quando autem vultum, fœdavit inobedientiâ Gen. 3. non agnoscens dominum, tanquam alienum cum odio habebant. Servorum itaque insurrectio est peccatorum retributio. Justus Daniel. 6. 22. & leones agnoverunt dominium: viderunt eum non gustasse peccatum; & eum supplicij expertem reliquerunt. Peccavit propheta 3. Reg. 13. 24. & leo eum in via inventum morte effecit: erat fallaci fuligine atratus, & leo eum non cognovit. S. Chrysost. in Ps. 3.

Ecce ejicis me hodie - à facie tua: omnis igitur, qui invenerit me, occidet me. Gen. 4. 14.

Venit musca gravissima in domos Pharaonis &c. Ex. 8. 24. Vel exiguis facile vincitur, qui internâ malitiâ pulsatur. Naxera in Jos. 18. §. 3.

Surgite fugiamus - à facie Absolon. 2. Reg. 15. 14. S. Chrysost. in Ps. 3. cui titulus: Psalmus David, cum fugeret à facie Absolon filij sui: fugiebat filium suum David, quoniam calliditatem fugerat; fugiebat filium, quoniam matrimonium pudicum violarat; fugiebat filium, quoniam legem Dei, quæ dicit, non occides, non adulterabis, fugerat.

Vadam, & amputabo caput ejus. 2. Reg. 16. 9. Si filij Sarviæ servi David, cum viderent Semei jacere lapides contra David, & maledictas; irâ accensi gestiebant ei mox caput amputare, & vindicare contumeliam Domini sui; dubium non est, sanctos Angelos, qui longè magis diligunt Dominum suum, multò acrius indignari, cum vident eum offendi, Incertò Auth.

Adhæsit caput ejus quercui. 2. Reg. 18. 9. S. Chrysost. in Ps. 3. cælum eum noluit admittere: si enim primum eiecit insurrectorem diabolum; quomodo insurrectorem secundum admisisset? Terra eum averfabatur, non ferens pollicis passibus parricidæ. Inimicam habuit quercum Salomon, quia ipse inimicus Dei. Zachæo arbor amica est, quia ipse amicus Christi. Inimicæ sunt inimicis Dei creaturæ, amicis amicæ. Gen. 7. 18. arca ferebatur super aquas. Aquæ mergentes omnia, uni se sub-

mittunt arcæ, quæ justum vehebat. Bæza t. 2. l. 6. c. 8. §. 11.

Deus dereliquit eum; persequimini, & comprehendite eum. Ps. 70. 11. Dum quis regis amicus est, omnes illum reverentur; quamprimum autem regis amicitia excidit, etiam lapides in eum insurgunt, etiam plebei vexant, tanquam omnî præsidio destitutum. Sic homo, dum est in gratia Dei, etiam ab Angelis honoratur, timetur ab hominibus: sed mortaliter peccanti omnes creaturæ infestæ sunt. Diez conc. 4. in festo Nat. S. Joan.

Accipiet armaturam zelus illius, & armabit creaturam ad ultionem inimicorum. &c. Sap. 5. 18. &c.

Filij ejus percusserunt eum gladio. II. 37. 38. Sennacherib, ingentî cinctus exercitu, apud Jerosolymam iram Dei incurrit à filijs percussus. S. Ephrem s. de vita Religiosa: illic misericordissimus ille Abraham immitis, & immisericors reperitur: & qui pro Sodomis, ut salvarentur, fuerat deprecatus; illic vel pro uno peccatore non supplicabit. Bæza t. 3. l. 13. c. 1. §. 1.

Et visitabo super eos quatuor species, dicit Dominus: gladium &c. Jer. 15. 3. Neque enim fieri poterat, ut, creatore neglecto, non universa creatura insurgeret in peccatores, S. Hieron. hic.

Non est, qui consoletur eam ex omnibus charis ejus. Th. 1. 2. Chari, & amici, Jerosolymæ hic vocantur gentes vicinæ, & amicæ antè Judæis? nunc inimicæ, quia cum Chaldæis vastarunt Judæos. Tales fuerunt Idumæi, & Ægyptij. Idem contingit animæ peccatrici: hæc enim, cum creaturis, & voluptatibus, fornicata, mox ab ipsâ amarorem, horrorem, nauseam, aliosque animi, & corporis cruciatus, justò Dei judicio, patitur; præsertim in morbo, & mort. Cornelius hic.

Ex Novo, Patribus, & alijs.

Pater, peccavi in cælum, & coram te. Luc. 15. 18. Cur meminit, se peccasse in cælum? cur non contentus dicere, peccavi coram te; ut dicebat alius peccator Ps. 50. 6. tibi soli peccavi. Quia, dum se sinit tribunali divino, non solum Deum iratum meminit; sed etiam cœli in se armatos exercitus metuit. Titus Boltrensis: haud secus firmamenti faciem metuit, atque accusatoris cuiuspiam voces. Illa ipsa lumina, quæ modò vitam tibi halant, tunc solum responsum mortis dabunt. Nec est creatura tam hominis amica, quæ instante Dei sententiâ, accusatoris, imò carnificis, personam non subeat. Bæza t. 3. l. 13. c. 1. §. 1.

Peccatori quidem omnis creatura hostis est; sicut de Ægyptijs scriptum est: terra eos impugnabat, fluvius impugnabat, aer ipse impugnabat. Origenes hom. 4. in librum Jesu Nave.

Quare patimur multa mala à creatura, quam fecit Deus! nisi quia offendimus Deum. S. Aug. tr. 1. in Joan.

Si servus à domino suo recedat, non solum Dominum ipsum exacerbat; sed & totam ejus familiam justissime irritat. S. August. de diligendo Deo.

Jus nullum in his, quæ Dei sunt, justè debet habere, qui voluntati ejus non veretur pravis actibus contraire. S. Anselmus l. de excell. B. V. c. 10.

Clamant contra me, Domine, creaturæ tuæ, & dicunt: venite, disperdamus illum, qui totus deditus fuit injuriæ Dei nostri. Unde suò modò clamat terra, & dicit: quare tam nequissimum sustineo? Dicit aqua: quare ipsum non suffoco? dicit aer: quare ei non deficio? Dicit ignis: quare ipsum non comburo? Mala bestia: quare eum non devoro? & lacerò? Infernus: quare eum non absorbeo? S. Laur. Just. de incendio div. am. c. 2.

Propter creaturas relinquis Creatorem; & ideo insurgunt contra te omnes creaturæ: qui offendendo Creatorem, offendisti omnem creaturam; ideo creaturæ, quæ factæ sunt in ministerium, & utilitatem tuam; convertuntur in vindictam, & poenam tuam. S. Bernardus f. de miseria humana.

In multis offendimur, quia in multis offendimus omnes. Id. f. 34. de div.

Videmus, quòd omnis creatura parata est punire, rebelles suo Creatori. S. Thom. Aqu. f. in D. 2. Adv.

Chare Theotime! celi attoniti admirantur, eorumque portæ horrore concutuntur: quin & Angeli ipsi pacis visâ prodigiosa hac cordis humani miseriâ obstupescunt; quòd tam amabile bonum derelinquat, ut rebus, omnibus lacrymis deplorandis, adhæreat. S. Franc. Salef. tr. de amore Dei l. 4. c. 1.

Si quæris, quis te accusabit? omnis creatura: quia offensò Creatore omnis creatura offenditur. S. Bonaventura f. 3. de Adventu.

Cogita, ô infelix peccator, plures maledictiones contra te immitti quotidie, quàm sint capilli capitis tui: nam omnes Ecclesiastici in prima hora diei id faciunt; incipiendo à summo Pontifice descendendo ad Cardinales, Episcopos, Sacerdotes, Monachos, Moniales: omnes unò ore contra te clamant: *maledicti, qui declinant à mandatis tuis*. Ps. 118. 21. Incertò Auth.

§. IX.

Peccatoris jactura, damna.

Ex Veteri.

Adami ubi es? Gen. 3. 9. Sanè, qui ultro nolebat agnoscere, ubinam esset; id est, quantum in malum incidisset; hac saltè percussatione Dei pulsatus evigilare, & videre, debuerat, ubi esset? Hoc enim benignitas querentis intendebat; ut is, qui quærebarur, seipsum inveniret; & sciret, quid perdidisset, quid commeruisset. Rupertus l. 14. in Gen.

A facie tua abscondar. Gen. 4. 14. S. Chrysost. & Cajet. id est, curâ, favore, & tutelâ tuâ, destituar. Cornelius hic.

Nabuzardan princeps exercitûs Babylonis, obtentâ Jerusalem, expoliavit templum; abstulit candelabrum, &c. 4. Reg. 25. Diabolus, vincens animam, excæcat rationem, surripit altare aureum charitatis, mensas Verbi Dei subvertit; coronam faciei templi removel, quia delet ruborem peccati. Delruit vasa incensæ, id est, orationes devotas; itè vasa aquæ sacrificij, id est, lacrymas. Lacerat vestem Sacerdotalem innocentia. de Rampelgis. Diabolus.

Qui peccaverit, multa bona perdet. Ecclæ 9. 18. Unus, quisque is demum sit, dum se peccati forde commaculat; & bona corrumpit, quæ sibi ex acquisitis virtutibus insidebant; & multos etiam malò exemplo ad imitationem inducit. Olympiodorus hic.

Terra vestra deserta, civitates vestrae succensa igni; regionem vestram coram vobis alieni devorant. Eccl. 11. 7. Possumus hæc tropologicè de peccatoribus accipere, qui de sanctitate pristina corruerunt, postquam contrarij fuerint traditi potestatibus: quòd omnia eorum bona veniant ad desertum, & prioris justitiæ Deus non recorderetur; & igne diaboli omnia succendantur, & sint pabulum bestiarum. S. Hieron. l. 1. hic.

Et derelinquetur filia Sion ut umbraculum in vinea. Ib. v. 8. Juxta anagogen, vinea Dei & pomorum paradysus, anima nostra appellari potest: cui si mens præfuerit, habet custodem mentis Deum: sin autem vitia nos, quasi quedam bestia, fuerint deprædata; relinqueremur à custode Deo, & omnia nostra rediguntur ad solitudinem. Id. ib.

Audi popule stulte, qui non habes cor. Jer. 5. 21. Reprobi corda sua non habent, quia ea diabolus possidet. Quotiescunque ergo graviter delinquimus, cor nostrum nos non habemus. S. Gregor. l. 2. in Reg. 1.

Quomodo sedet sola civitas! Thr. 1. 1. Mysticè plangitur anima Fidelis hominis: quæ quondam plena fuit numerositate virtutum, & imperabat diversis affectibus, dominans concupiscencijs carnis; postea autem à malignis spiritibus flammis libidinis succensa, destituta Angelorum solatiò, & carens divinò consortiò, tot servit sceptris, dedita quot vitijs. S. Hieron. hic. Nihil aliud fletu, & amarissimò luctu, dignum; nisi cum offenditur Creator omnium rerum. S. Bernardus f. de g. beat. Jerusalem vastata, est anima peccato mortali consentiens; statu justitiæ, & regnò Dei, privata; demonis regnum, jugum, & tyrannidem subiens; & clades longè majores, quàm Jerusalem olim everfa, perpeti cogitur. Cornelius Præf. in Thr. Sola federe jure quaritur, cum Dei, & omnium Sanctorum desolata Angelorum auxiliò; iarus, forisve, ab hostibus vastatur. Alioquin, nisi sola esset, plangenda non esset: *quia non possunt lugere filij sponsi, quamdiu cum illis est sponsus.* Matth. 9. 15. S. Paschasius l. 1. hic.

Ex